

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed i złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zaszczerzenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIAN

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FARRYOY.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.—
Adres Redakcji, A-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
Teatralna 14
Redakcji
Administracji
ul. Karłowicza 4-94.
KRAKÓW 304.247
P.A. Sosnowiec

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Malachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 9, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Wskrzeszenie umarłego człowieka

Sensacyjna operacja profesora Smirnowa.

WARSZAWA, 6. 3. Prasa całego świata rozbrzmiewa sensacyjną de- peszą z Moskwy: Prof. Smirnow wskrzesił umarłego człowieka.

Prof. Smirnow, liczący obecnie lat około 60, już od 25 lat pracuje nad sztucznym odżywianiem serca, które przestały bić. Dotychczasowe swe doświadczenia prowadził w labo- ratorjach nad zwierzętami. Osiągnął wyniki nadzwyczajne.

Obecnie — oto jaka wieść nadcho- dzi z Moskwy.

Na chodniku jednej z ulic upadł człowiek lat około 45 i przed przy- byciem pogotowia zmarł na udar sercowy. Zwłoki zostały przewiezie- ne do szpitala miejskiego, którego dyrektorem jest prof. Smirnow. U- czony, stwierdziwszy, że śmierć na- stąpiła przed kilkunastu zaledwie minutami, kazał zwłoki niezwłocz- nie przenieść do sali operacyjnej i przystąpił do operacji.

Kilku fachowców cieciami prze- dostał się do serca i połączył je z „pompą Smirnowa“. Działanie tego wynalazku idzie w dwu kierunkach: zapomocą krótkich fal radiowych pobudza on działalność serca, a po drugie — pędzi przez naczynia krwionośne rozczyn fizjologiczny.

O godz. 11.45, w 10 minut po roz- poczęciu operacji, serce zmarłego poczęło ponownie pracować, o godz. 12.10 zmarły otworzył oczy, a w dwie godziny potem odzyskał przy- tomność.

Prof. Smirnow udzielił wywiadu dziennikarzom, w którym wyjaśnił, że każdy człowiek, którego śmierć nastąpiła nie wskutek choroby lub wycieńczenia organizmu, lecz wsku- tek nagłego zahamowania mecha- nicznej działalności serca, może być przywrócony do życia.

— Prowadzę grę szachową ze śmiercią — oświadczył prof. Smir- now. — Gra jeszcze nie jest skończo- na. Nie mogę jeszcze w tej grze po-

wiedzieć śmierci „mat“, lecz w każdym razie udało mi się już rzeć „szach“.

Śmierci od udaru sercowego nie powinna znać ludzkość. Już udowod- niłem naukowo, że ludzie, których serce stanęło w wyniku zmęczenia strachu lub prądu elektrycznego — mogą być uratowani.

Uratowany przeze mnie człowiek

już powraca do życia i zdrowia, ma normalny puls. Ma się rozumieć, do świadczenia moje nie jest okazem doskonałości. Nie zbędne są studia i doświadczenia, doświadczenia, do świadczenia!

Prof. Smirnow został odznaczo- ny orderem im. Lenina oraz otrzy- ma specjalną dotację na swe doświa- dzenia ze skarbu państwa.

Dzisiaj dnia 7 b. m. jako w pierwszą rocznicę śmierci

b.p. Estery z Oksenhendlerów LIBERMANOWEJ

odbedzie się na ementarzu o godz. 11 przed południem nabożeństwo żalob- ne oraz odsłonięcie pomnika, na które zapraszają krewnych i życzliwych
MAŻ I SYN.

Walne Targi we wtorki i piątki

Wobec zamknięcia Szenowskich Hal Targowych przy ul. 1-go Maja 23

obecnie Najtańszem Źródłem Zakupów Mięsa, wszelkich pro- duktów spożywczych i innych towarów, w Zagłębiu są tylko

POLSKIE HALE TARGOWE W SOSNOWCU przy ul. Targowej 20.

Wejście od ul. Targowej; Szklarnianej i Sienkiewicza.

SEJM PRZY PRACY NAD SZEREGIEM USTAW.

WARSZAWA, 6. 3. PAT. Na wstępie dzisiejszego plenarnego po- siedzenia sejm marszałek Świąt- ski wygłosił wspomnienie pośmiert- ne po zgonie ś. p. posła Smulikow- skiego. Pamięć zmarłego posłowie uczcili przez powstanie. Następnie marszałek stwierdził wygaśnięcie mandatu wskutek śmierci posła Smu- likowskiego.

Po złożeniu ślubowania poseł- skiego przez posła Ferdynanda Kon- dysara z BBWR. izba przystąpiła do porządku dziennego. Po refera- cie posła Boreckiego (BB.) izba bez dyskusji przyjęła w II i III czyta- niu ustawę ratyfikacyjną konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu.

Następnie sejm przyjął również bez dyskusji w II i III czytaniu po refe- racie posłanki Wolskiej ustawę o konwencji w sprawie ochrony kabli podmorskich, poczem poseł Walew- ski BB. zreferował sprawę ratyfika- cji porozumienia celnego między Rzeszpospolitą Polską a Rzeszą Nie- miecką przez czas trwania rokowań z Niemcami o układ gospodarczy.

W dyskusji przemawiał poseł Zieliński (klub narodowy), który wypowiedział się przeciwko tej usta- wie.

Po ponownym przemówieniu re- ferenta ustawę sejm przyjął w II i III czytaniu.

Serja śmiertelnych katastrof kolejowych w Sowietach.

MOSKWA, 6. 3. PAT. Na kolei moskiewsko - kazańskiej w odległo- ści kilku kilometrów od Moskwy zderzyły się dwa pociągi podmiejs- kie. W katastrofie zginęło 19 osób, 44 ciężko ranne, a 8 lżej.

Według orzeczenia komisji śled- czej powodem katastrofy było ka- rygodne niedbalstwo personelu kole- jowego. W ciągu ostatnich kilkun- stu dni miało miejsce wiele kata- strof na kolei donieckiej i jekatery- nosławskiej oraz na kolei południo-

wo - wschodniej.

W katastrofach tych zginęło wie- le osób. Szczegóły katastrof nie zo- stały opublikowane, a same fakty zostały podane do wiadomości pub- licznej dopiero w dzisiejszym komu- nikacie naczelnego prokuratora Z.S.R.R., w którym powiedziane jest, że powodem wszystkich kata- strof było występne niedbalstwo.

Winowajców aresztowano. Sta- ną oni przed sądem.

Zgon gen. Romera

WARSZAWA, 6. 3. PAT. Dziś w godzinach przedpołudniowych w szpitalu wojskowym w Warszawie zmarł gen. dywizji w stanie spoczyn- ku, b. inspektor armji Jan Romer.

Marszałek Piłsudski przesłał na ręce wdowy po ś. p. gen. Romerze pi- smo kondolencyjne.

Angielska delegacja handlowa w Polsce

LONDYN, 6. 3. PAT. Dziś rano wyjechała do Warszawy handlowa delegacja brytyjska celem przeprow- adzenia rozmów z przedstawicie- lami przemysłu polskiego, w sprawie zwiększenia obrotów hand- lowych między Wielką Brytanią a Polską.

Porty niemieckie w walce z Gdynią

HAMBURG, 6. 3. PAT. Z dniem 1 marca koleje niemieckie obniżyły stawki wyjątkowej taryfy tranzyto- wej w ruchu między portami nie- mieckimi, a czechosłowackimi sta- cjami granicznymi o 16 — 17 proc. Posunięcie to ma na celu przywró- cenie konkurencyjności w stosunku do stawek taryfowych z Czechosło- wacji do Gdyni, opierających w wa- lucie czeskiej, które przez spadek kursu korony czeskiej potaniały o około 17 proc.

500 osób utonęło w nurtach rzeki

KANTON, 6. 3. PAT. Przy wjeździe do portu kantonńskiego za- tonął parowiec kursujący na rzecce. Panuje obawa, że wszyscy pasażerowie w liczbie 500 zatonęli.

Dotychczas wyłowiono 350 tru- pów, które ułożono na ulicy wiodą- cej z portu do miasta. Zebrali się tam tłum kobiet, które poszukują swych krewnych.

Sprawcy zabójstwa sędziego Princea w Paryżu

PARYŻ, 6. 3. PAT. Komisarz Bony, który miał wyjechać do Di- jon, zatrzymał się jeszcze w Paryżu, nie tylko ze względu na konieczność badania uzyskanych ostatnio tal- ców czeków Stawiskiego, ale rów- nież z powodu, że, jak donosi agen- cja Havasa, nie jest wykluczone, iż w Paryżu właśnie znajdują się nici, które doprowadzą do wykrycia za- bójców Princea.

Znów śmierć bezrobotnego w bieda-szybie.

Wezoraż o godz. 6 popołudniu na polach pod Zagórzem obok emen- tarza wydarzył się w jednym z bie- da - szybków tragiczny wypadek.

Mianowicie podczas wydobywa- nia węgla zasypany został zwalami ziemi i węgla, niejaki Koła Smir- now, liczący około 35 lat.

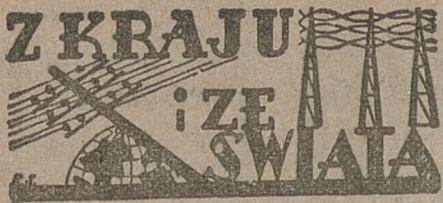
Mimo natychmiastowej akcji ra- tunkowej spod zwalów ziemi wydo- byto już tylko trupa.

Ciało ofiary nieszcześliwego wy- padku umieszczono w kostnicy szpi- tała św. Barbary w Dąbrowie.

Okręt - cysterna pękł na dwoje

Dramatyczna walka załogi o życie

BUKARESZT, 6. 3. PAT. Wło- ski transportowiec naftowy „Santo- ni“ rzucony został na skały w pobli- żu Constanzy. Statek „King Lear“ pośpieszył mu z pomocą, lecz „San- toni“, mający złamany ster, pękł na dwoje i zaczął tonąć. Spuszczono łódź ratunkową, do której wsiadło 13 ludzi. Wzburzone fale przewró- ciły łódź, przyczem trzech ludzi za- tonęło, 10-ciu zaś dotarło wpław do brzegu. Nie zdołano jednak ich ura- tować, gdyż zmarli z zimna w dro- dze do szpitala. Kapitan z 20 ludź- mi załogi pozostali na pokładzie statku. O uratowaniu ich niema mo- wy, gdyż zbliżenie się do tonącego statku jest niemożliwe.

KAPITAN SKARZYŃSKI MAJOREM.

WARSZAWA, 6.2. Ostatni Dziennik Personalny M. S. Wojsk. przynosi nominację kpt. Stanisława Jakóba Skarzyńskiego, bohatera lotu transatlantyckiego, na majora.

NOWY KAPELAN P. PREZ. RZECZYPOSPOLITEJ.

WARSZAWA, 6.3. Z powodu przewleklej choroby dotychczasowy kapelan prezydenta Rzplitej ks. Bojanek prosił o zwolnienie go ze stanowiska. Na miejsce ks. Bojanek ma być zamianowany osobistym kapelanem prezydenta ks. Jan Humpola dotychczasowy proboszcz w Kościeliskach.

W swoim czasie ks. Humpola był prefektem w gimnazjum w Zakopanem.

REDUKCJE W BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO.

WARSZAWA, 6.3. Z dniem 1 marca wszyscy urzędnicy banku gospodarstwa krajowego otrzymali 3-miesięczne wypowiedzenie. Ma to stać w związku z zamierzoną redukcją plac.

LEKARZE NIE MOGA WSKAZywać PACJENTOM APTEK.

WARSZAWA, 6.3. W związku z zażaleniami aptekarzy, wniesionymi do jednej z izb lekarskich, dotyczącymi kierowania przez niektórych lekarzy chorych z receptami do określonych aptek, a nawet zamieszczania na receptach ich adresów, zarząd tej izby zwrócił uwagę swych członków, że postępowanie to jest niewłaściwe. Tego rodzaju popieranie pewnych aptek może nasuwać przypuszczenie, co do istnienia porozumienia pomiędzy lekarzem i aptekarzem, co ze stanowiska etyki lekarskiej jest niedopuszczalne.

ROOSEVELT ZA SKRÓCENIEM CZASU PRACY I NIE OBNIŻANIEM ZAROBKÓW.

NOWY JORK, 6.3. Prez. Roosevelt wygłosił przez radio przemówienie do całego narodu amerykańskiego, w którym oświadczył m. in., że dla skuteczne go przeciwdziałania wzrastającego bezrobocia konieczna jest dalsza redukcja czasu pracy w przemyśle.

Prez. Roosevelt zapowiedział do pracowników, wzywając ich do przeprowadzenia tej niezbędnej reformy, ostrzegając jednak przed równoczesnym obniżeniem zarobków.

KŁOPOT Z „KSIEDZEM“ FARONEM.

WARSZAWA, 6.3. Przed sądem okręgowym znalazł się proces księdza kościoła starokatolickiego, Farena, oskarżonego o zniesławienie proboszcza kościoła św. Krzyża ks. Lorka.

Wraz z Faronem zajął ławę oskarżonych Bronisław Peteruch, redaktor odpowiedzialny organu kościoła starokatolickiego „Polska Odrodzone”. W piśmie tym wydrukowano poszkwiły na ks. Lorka, że rzekomo pobral 8.500 zł. za pogrzeb bohaterskich lotników śp. Żwirki i Wigury.

Dotknięty tem ks. Lorka wytoczył sprawę o zniesławienie. Za uroczystość pogrzebową, nabożeństwo w kościele, oraz ziemię na cmentarzu duchowieństwa katolickie nie wzięło ani grosza, pośrednio czy też bezpośrednio. Oszczereży artykuł był podpisany pseudo nimem, przyczem oskarżenia nie ujawnili nazwiska autora. Ponieważ na prośbie sadowym nie stwierdzono, że ks. Faron był autorem artykułu, sąd skazał na 2 miesiące aresztu tylko redaktora odpowiedzialnego pisma, a ks. Farena uniewinnił.

Popierajcie L.O.P.P.

Kto oszczędza w Polsce?

Zmysł oszczędności uwydatnia się najsilniej wśród młodzieży.

Kraj nasz ma charakter wybitnie rolniczy, a ogromna większość ludności, gdyż około 73 proc., jest zatrudniona w rolnictwie. Pod względem jednak oszczędności zajmują rolnicy jedno z miejsc ostatnich. Wziewszy pod uwagę okres sześciolatni 1926—1931 (dla lat późniejszych brak jeszcze danych), przekonamy się, że zmysł oszczędności uwydatnia się najsilniej wśród młodzieży szkolnej, która posiada w wykazach P. K. O. odpowiednio 17.4 proc. (w r. 1926) i 24.9 proc. (w r. 1931) ogólnej ilości kont oszczędnościowych. Drugie miejsce zajmują urzędnicy i wojskowi — 17.9 proc., których udział stosunkowo nie uległ zmianie, następnie robotnicy i rzemieślnicy — 13.4 proc. (w r. 1926) i 17.1 proc. (w r. 1931), pracownicy umysłowi odpowiednio 6.6 i 10.7 proc., handlowcy — 3.1 i 3.5 proc., służba domowa — 2.8 i 3.1 proc., wolne zawody — 13.0 — 5.3 proc., wreszcie rolnicy — 2.4 i 1.4 proc. Udział innych grup społecznych jest bardzo mały, nie sięga bowiem nawet 1.0 proc.

Tak więc najliczniejsza warstwa ludności — rolnicy — w dziedzinie gromadzenia oszczędności, które mogłyby w życiu gospodarczym służyć dożywani, reprezentowana jest bardzo słabo. Tłumaczy się to nie tylko ubożstwem rolnictwa skutkiem kryzysu, ale że wzięty pod uwagę okres dotyczy zaledwie jego początku, lecz również znaną niechęcią szerokich warstw ludności rolniczej do korzystania z usług instytucyj wszelkiego rodzaju. Ludność ta, pomimo znanej oszczędności i zapobiegliwości, chętniej lokuje gotówkę w „pończosze”, aniżeli w kasie oszczędnościowej.

Ciekawe są też dane, dotyczące wzrostu oszczędności w liczbach bezwzględnych. Ogólna ilość kont w ciągu powyższego okresu wzrosła o 537.6 proc. (z 113.201 do 721.812). Gdyby wzrost ten dla wszystkich grup odbywał się równomiernie, to odsetek powyższy dotyczyłby ich również, w jednakowym stopniu. Okazuje się jednak, że konta młodzieży szkolnej zwiększyły się o 829.6 proc. (z 19.710 do 182.229), urzędników i wojskowych o 537.7 proc. (z 20.267 do 129.242), rzemieślników i robotników — o 714.8 proc. (z 15.120 do 123.193), wolnych zawodowców o 163.2 proc. (z 14.749 do 58.521), handlowców o 627.0 proc. (z 3.486 do 25.342), służby domowej o 613.7 proc. (z 3.174 do 22.646), pracowników umysłowych — o 931.7 proc. (z 7.375 do 77.120), wreszcie rolników o 259.8 proc. (z 2.726 do 9.805).

JUSSUPOWYM SPADŁO Z NIEBA 25.000 FUNTÓW SZTERLINGÓW.

LONDYN, 6.3. Oczekiwany z największym napięciem w całym Londynie rezultat procesu wszczętego przez W. Ks. Aleksandrównę Jusupowa, przeciwko firmie Metro Goldwyn — Mayer o zniesławienie w filmie „Rasputin”, został w poniedziałek popołudniu ogłoszony. Sąd przysięgłych uznał, że ks. Jusupowa jest Nataszą w filmie i uległa zniesławieniu w najwyższym stopniu i przyznał jej od firmy Metro Goldwyn - Mayer 25.000 funtów szterlingów, czyli 790.000 złotych polskich odszkodowania.

Aczkolwiek po mowach adwokatów obu stron, a zwłaszcza po zreasumowaniu sprawy, dokonaniem w mistrzowski sposób przed ławą przysięgłych przez 64-letniego sędziego sądu najwyższego lorda Avory, nie ulegało wątpliwości, że wyrok będzie na korzyść W. Ks. Iryny Aleksandrówny, to jednak nikt nie oczekiwał tak olbrzymiego odszkodowania, które — rzecz oczywista — dla uboższych Jusupowych, równa się jakby z nieba spadłej fortunie.

Tak więc i w tym zakresie rolnicy pozostali znacznie w tyle za innymi grupami społecznymi.

Ten sam mniej więcej stosunek ujawnia się i w dziedzinie obrotu czekowego, tak powszechnego w granicy. Ogólna ilość kont czekowych wzrosła o 34.8 proc. (z 48.011 do 64.750), ale wówczas gdy instytucje państwowe zwiększyły tę liczbę o 129.7 proc. (z 1.237 do 2.842), wolne zawody o 47.9 proc. (z 3.671 do 5.429), urzędnicy i wojskowi o 127.4 proc. (z 3.231 do 7.346), stowarzyszenia i związki o 110.3 proc. (z 2.296 do 4.828) itd., to rolnictwo zmniejszyło o 3.5 proc. (z 1.183 do 1.142). Oczywiście młodzież szkolna w obrocie tym udziału nie bierze.

Z. K.

Zadajcie w sklepach oraz budkach tytoniowych tanich, a jednak doskonałych GILZ do PAPIEROSÓW „KRYZYSOWE - PASCHAŁSKIEGO” pudełko 25 sztuk — 5 groszy, 50 sztuk 10 groszy.

Żywcem rozerwany przez złe psy

WARSZAWA, 6.3. Właściciel majątku Sieraków pod Płockiem, Wacław Łaski, miał złe psy, które znęcały tylko właściciela oraz dozorcę Rzepkowskiego. Psy Łaskiego były postrachem całej okolicy, toteż wypuszczano je tylko na noc.

Zabłąkani przechodnie chronili się przed złymi psami na drzewach, przebywając tam całą noc. Psy bowiem szarpały ludzi, jak wilki.

Pewnego dnia w grudniu 1932 r. znaleziono na drodze zwłoki okolicznej mieszkańca, Mieczysława Dworakowskiego. Zwłoki były w straszliwy sposób zmasakrowane. Brzocho pośladek, policzki i inne części ciała były zupełnie wyjedzone.

Ogledziny miejsca wypadku stwierdziły, że Dworakowski schronił się na drzewo, lecz został stamtąd ściągnięty przez psy. Przegryzione i połamane gałęzie oraz kij do nąta wskazywały, że między człowiekiem a psami rozegrała się rozpaczliwa walka.

Właściciele majątku Łaskiego i dozorca Rzepkowskiego pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Sąd skazał Łaskiego na 2 lata więzienia, a Rzepkowskiego na półtora roku więzienia. Oskarżenia odwołali się do sądu apelacyjnego, który wyrok 1-szej instancji uchylił i oskarżonych uniewinnił. Od tego wyroku skolei odwołał się ze skargą kasacyjną do sądu najwyższego prokuratora.

Sąd najwyższy wyrok uniewinniający oskarżonych skasował, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania sądowi apelacyjnemu.

Największy skandal amerykański. Przed rewolwerem z... nożyków do golenia stehórzyły oddziały policji.

LONDYN, 6.3. Onegdaj dokonana sensacyjnej ucieczki słynny bandyta bankowy Dillinger z więzienia państwowego w Indianie. W pośpiechu za zbiegiem wysłano tysiące policjantów i milicjantów z Indiany, Ohio i Illinois.

Przy ucieczce trzymał bandyta strażników w szachu pistoletem i zbiegł w samochodzie dyrektorki więzienia.

Zbrodniarzowi udają się ucieczka, mimo, że więzienia strzeże 50 posterunków.

Dzienniki poranne poświęcają całe szpalty sensacyjnej ucieczce bandyty bankowego Dillingera z więzienia państwowego i ogłaszają nowe szczegóły, charakteryzując tę ucieczkę jako jeden z największych skandali amerykańskich.

W poniedziałek rano było pół korpusu wojska na nogach oraz policja i milicja.

Rewolwer, którym szachował strażników, sporządził sobie Dillinger sam z aparatu i dwu nożyków do golenia i kawałka drzewa.

Przed ucieczką zdołał Dillinger popsuć wszystkie samochody więzienne, na których możnaby go ścigać.

Policja przypuszcza, że zbieg miał pomocników wśród więźniów, wypuszczonych warunkowo na wolność. W związku z tem przeprowadzają rewizje w mieszkaniach 250 tych urlopników.

Niemowlęta bezrobotnych podrzuczone rodzinom bogaczy.

Mieszkańcy Detroit w Ameryce ogrodnik Jack Balle i dawna akuszniczka nazwiskiem Stidley, myśleli długo, aż wpadli na niezwykły pomysł. Wyszukali sześciorgo niemowląt — były to dzieci bardzo biednych, bezrobotnych rodzin — ubrali je w czystą bieliznę i położyli nieznacznie w publicznym parku. Każdy z podrzytków miał przyszyty do koszulki list, zaadresowany do jednej z najbogatszych rodzin miasta, w którym zawarta była gorąca prośba, aby dana rodzina zechciała uznać dziecko za swoje i zajęła się je go losem.

Rodziny owe w pierwszej chwili odmówiły przyjęcia dziwnych podrzytków, ponieważ obawiały się jakichś ciemnych machinacyj. Dzieci

zostały więc umieszczone w jednym z przytułków, ale wszyscy bogacze zadeklarowali gotowość utrzymywania ich tak długo, dopóki policja nie wyjaśni całej sprawy. Policja trafiła wreszcie na ślad.

Ogrodnik Balle i jego współniczka przyznali się, że zupełnie bezinteresownie postanowili zaopiekować się losem maleństw. Litość była jedynym motywem ich postępków. Gdy sprawa została wyjaśniona, w losie dzieci zaszła zmiana bardzo korzystna. Cztery rodziny zgodziły się adoptować dzieci, zaadresowane do nich, a dwie pozostałe oświadczyły, że chętnie zaopiekują się „swoimi” dziećmi aż do chwili ukończenia przez nie lat 14.

Od rozbrowienia do zbrojenia

Podróż ministra Edena naokoło Europy zakończyła się powrotem do punktu wyjścia — do Londynu. Minister Eden nie wraca jako triumfator, nie wiezie ze sobą laurów pacyfistycznych, nie złoży Maedonaldowi w prezencie obietnic rozbrowieniowych z Paryża, Rzymu czy Berlina. I tym razem propozycje brytyjskie zawarcia jakiegoś kompromisu zbrojeniowego międzyimperialistycznego spełzły na niczym. Odpowiedź francuska na propozycje przedłożone przez min. Edena nastrojona jest na djapazon zupełnie niedwuznaczny: non possumus.

Niema już wątpliwości, że konferencja rozbrowieniowa, do której wstępem miały być rozmaite próby dojścia do kompromisu między stanowiskiem Francji a stanowiskiem Niemiec — gdyż to jest właśnie ośrodkiem problemu ograniczenia zbrojeń — że konferencja ta została pogrzebana, że niezwoływanie jej i stałe odraczanie jest w danym razie istotnie plusem politycznym. Rezultatem konferencji mogłoby być w warunkach obecnych tylko kapitałne fiasko wszelkich propozycji ze strony „pacyfikatorów“, a więc i zaognienie stosunków w Europie.

Wszelkie dotychczasowe a — zdaje się — i mogące jeszcze nastąpić próby, można będzie, jak się wyraził jeden z dyplomatów francuskich, księgować pod pozycją zatytułowaną: kapitały zamrożone

Określenie wcale trafne, zwiastuje w momencie, gdy rządy i parlamenty Anglii, U. S. A. wyznaczają obrzynie sumy na odbudowę floty powietrznej w niewidzianych dotąd rozmiarach. Rząd U. S. A. postanowił np. doprowadzić liczebność floty powietrznej wojennej do 30.000 jednostek; cyfra to — przyznać trzeba — aż fantastyczna w swej wymowie. Uzasadnienie i umożliwienie gigantycznej rozbudowy awiacji wojennej daje szef sztabu amerykańskiego w naszkicowaniu stanu obronnego... wybrzeży od strony Atlantyku, których potężnie rozwinięte przemysłowe ośrodki wystawione są na wypadek wojny na ataki i pozbawione obrony należyte. A więc już nietylko Pacyfik, lecz i Atlantyk wchodzi w grę jako możliwy teren obrony i ataku.

W Anglii minister lotnictwa, lord Londonderry zaznaczył w swoim expose, iż program rozbudowy dla floty powietrznej wojennej przewiduje zwiększenie jej do liczby 81 eskadr zdolnych do akcji na daleki dystans oraz 13 eskadr przeznaczonych li tylko dla obrony kraju. Minister zaznaczył przytem, że W. Brytania nie może jednak ograniczać dalej swoich sił obronnych w powietrzu i ze względu na bezpieczeństwo własne oraz kolonij zamorskich będzie musiała zwiększyć wydatnie budżet awiacji.

Francja ze swojej strony przystępuje do reorganizacji awiacji;

rząd obecny wniósł już projekt ustawy odnośnej, przyczem zastrzegł się, że nie chodzi o powiększenie ilości jednostek, lecz głównie o polepszenie jakości ich. Polityka kwalitatywna oraz modernizacja materjału mają być główną wytyczną awiacji wojskowej we Francji.

Jeśli uwzględnić Włochy, które

oddawna już wzmacniają awiację kosztem floty wojennej, dojdzie się łatwo do wniosku, iż Europa i Stany Zjednoczone — nie mówiąc o Japonii i Z. S. R. R. — od teoretycznego programu rozbrowienia przechodzą do praktycznego programu zbrojenia.

E. R.

Podpisanie porozumienia handlowego z Niemcami.

Dziś 7 b.m. podpisany będzie w Warszawie układ polsko-niemiecki w sprawie porozumienia gospodarczego, który jest konsekwencją zawartego niedawno paktu politycznego z Rzeszą i dalszym etapem w zacieśnieniu się stosunków między obu państwami.

W związku z zakończeniem rokowań z Niemcami odbyła się w dniu 5 b.m. w ministerjum spr. zagranicznych konferencja prasowa, na której p. rada ekonomiczny M. S. Z. Antoni Roman, omówił istotę zawartego układu i poszczególne punkty porozumienia.

W układzie położono nacisk na stronę jurydyczną konfliktu, nie wchodząc zbyt w stosunki gospodarcze. Chodziło zasadniczo o zlikwidowanie trwającej od r. 1925 wojny celnej przy zakreśleniu narazie szczupłych ram porozumienia, żeby skok w niewiadome był niewielki.

Układ polsko-niemiecki przewiduje zniesienie obustronnych zarządzeń bojowych, po stronie niemieckiej taryfy celnej maksymalnej t.zw. Obertarif w stosunku do towarów polskich, a po stronie polskiej zniesienie zakazów przywozu towarów niemieckich oraz cel maksymalnych. Obydwa państwa będą udzielały sobie wzajemnie autonomicznych zniżek celnych. Jeśli chodzi o Polskę, będzie stosowała te zniżki w stosunku do maszyn, które nie są produkowane w kraju, a potrzebne są dla rozwoju przemysłu rodzimego.

Dzięki zawarciu porozumienia wzajemne obroty wzrosną o 25-30 proc. Wskutek zniesienia Obertarif wzrośnie przedewszystkiem eksport polskiego drzewa, nafty i produktów naftowych oraz wyborów

hutnictwa żelaznego. W tej ostatniej dziedzinie zawarta została zresztą osobna umowa, na mocy której Polska będzie mogła wywozić do Niemiec żelazo na sumę 8 milj. zł. rocznie, a pozatem Niemcy godzą się na wywożenie złomu żelaznego do Polski, co zmniejsza koszty transportu tego surowca, sprowadzane go dotychczas w dużych ilościach z państw bardziej odległych.

Natomiast umowa nie zawiera żadnego porozumienia dotyczącego eksportu naszego węgla i artykułów rolniczych do Niemiec. Strona polska nie mogła forsować ustalenia kontyngentów wywozowych dla tych artykułów, gdyż zwiększyłyby to wzajemnie obroty o 60-80 proc., a nie o 25-30 proc., Niemcom bowiem trzeboby było przyznać odpowiednie rekompensaty. W chwili obecnej takie zwiększanie obrotów ze względu na innych kontrahentów byłoby nie wskazane.

Jeśli chodzi o artykuły hodowlane, Niemcy przyznali nam w konwencji i tranzytowo-weterynaryjnej prawo tranzytu tych artykułów przez terytorjum Rzeszy, co znacznie skraca drogę i obniża koszty transportu. W zamian za co Polska znosi zakazy, dotyczące przewozu ładunków towarów z Polski i do Polski za pośrednictwem portów niemieckich.

Niezależnie od oficjalnego układu i porozumienia przemysłów żelaznych obu państw, zawarta została umowa między linjami żegludowymi niemieckimi i polskimi w sprawie podziału tonnażu.

Umowa ta, nie krzywdzi w żadnej mierze ani portów polskich, ani też naszych linii okrętowych.

Arystydes Briand, jego polityka dla Polski i Europy

Nazwisko Brianda, zmarłego dnia 7 marca przed dwoma laty — to ewierwiece Francji i jej polityki na początek 20 wieku.

Wielki ten polityk francuski urodził się wr. 1862 w Nantes w Bretanii, jako syn drobnego oberżysty. Jako młody adwokat wszedł do parlamentu z partji socjalistycznej i odąd rozpoczęła się karjera ministerjalna Brianda, trwająca przez 25 lat. Piastował różne teki, był kilkakrotnie premierem, po wojnie zaś wysunął się na czoło polityków francuskich jako najlepszy znawca stosunków międzynarodowych i do skonały mówca parlamentarny.

Jednakże swą zbyt daleko posuniętą ustepliwością przyczynił się do wzmocnienia pozycji Niemiec i pewnego osłabienia Francji. Wpływ jego na politykę francuską malał coraz bardziej, począwszy od r. 1930, a w początkach 1931 r. Briand poniósł porażkę w parlamencie i musiał podać się do dymisji. W walnej rozprawie przy wyborach prezydenta republiki, Briand ja-

ko kandydat lewicy poniósł klęskę na rzecz zmarłego później tragicznie prezydenta Doumera. Był jeszcze krótki czas na stanowisku ministra spraw zagranicznych, poczem wycofał się z polityki i zmarł w swej posiadłości wiejskiej w Bretanii w marcu 1932 roku.

Cokolwiek by można było powiedzieć o polityce Brianda, to mimo wszystko pamiętać trzeba, że w dniach przygotowania do walki, w dniach zwycięstwa i w smutnych latach przegrzania pokoju, Briand był wielkim mężem stanu, genialnym politykiem i Francuzem z krwi i kości.

W Polsce było dużo przeciwników t. zw. „polityki briandowskiej“. W polityce porozumienia francusko-niemieckiego dopatrywaliśmy się niebezpieczeństwa dla Polski. Wierzyliśmy, że Briand nie uczyni nam krzywdy, ale mimo to mieliśmy obawę przed skutkami jego polityki. Niemniej jednak uznajemy dzisiaj, że Francji ubył wielki syn ojczyzny. Polsce — cenny przyjaciel, Europie zaś — nieustrudzony orędownik pokoju.

ROZMAITOŚCI

„CZEKOLADOWA“ WALUTA.

Pomysłowy dyrektor jednego z mniejszych teatrów londyńskich, w celu uniknięcia placenia wysokiego podatku od biletów wprowadził zwyczaj, że klienci ci jego nabywali na miejscu w bufecie teatralnym tabliczki czekolady, za które następnie dostają odpowiednią kartkę z wyznaczonym miejscem na widowni. Krzesło na parterze kosztuje osiem tabliczek, a łoża — czterdzieści.

LIST W UCHU IGŁY.

Do muzeum Smithsona w Waszyngtonie dostarczono list z 44 wyrazów, napisany na tak małym skrawku papieru, że mieścił się w uchu zwykłej igły. Mikroskopijny ten list musi być powiększony 88 razy, aby go można było odczytać.

KOLEBKA LUDZKOŚCI.

Pewien pułkownik angielski w Chur Chward znalazł 125 tablic, zapisanych sanskrytem, które odcyfrowano; tekst mówił, że kolebka ludzkości znajdowała się w kraju, zatopionym później przed 13 tysiącami lat przez ocean Spokojny i położonym niedaleko od równika. Ludzie, zamieszkujący ten kraj, określony w tablicach nazwą Nu, posiadali już różne wynalazki, podobne nawet aeroplany, umożliwiające podróż 20 ludzi (tekst mówi o przelocie z Cejlonu do Chin) i broń palną.

KILKA CYFR O LUDZKOŚCI

Statystyk amerykański S. W. Smuts obliczył, że wszyscy ludzie razem na całym świecie ważą 90 milj. kilogramów. Według jego też obliczeń ciężar ziemi jest 66 biljonów kilogramów. Aby cała ludzkość przewieźć wagonami potrzeba 6 milionów wagonów ciężarowych, w gony te ustawione na szynach raz tylko opasałyby ziemię dookoła. Mało miejsca potrzeba, żeby zgromadzić wszystkich żyjących ludzi; ustawieni jeden obok drugiego zajęliby przestrzeń 52 km. obwodu, w godzinę więc możnaby „przejechać“ całą ludzkość.

Smutno wygląda obliczenie marnowanego przez ludzi czasu. Człowiek, żyjący do 60 roku życia, przesypia trzecią część doby, czyli śpi 20 lat. Jeśli na codzienne posiłki przeznaczą godzinę — to przez całe swe życie „przejada“ 3 i pół roku, na ubranie się marnuje i rok i 3 miesiące. Widzimy, że właśnie na życie zostało naprawdę mało czasu „żarłocy, eleganci i próżniacy“ żyjąć jeszcze krócej!

KTO SZUKA, TEN ZNAJDZIE.

We Francji cieszy się dużą sławą mr. Henri Fouillard, który na swoich wizytówkach kazał wydrukować tytuł: „legalizowany poszukiwacz na plażach“. Zawód p. Fouillarda jest dość oryginalny. Pod koniec sezonu letniego udaje się zwykle p. Fouillard za uprzednim upoważnieniem zarządu danej plaży, na poszukiwanie w przybrzeżnych diunach. I znajduje... do diabła i trochę. Faktem jest, iż p. Fouillard żyje dostatnio i bez kłopotów, wykonując swoje rzemiosło człowieka, który szuka i znajduje. W Paryżu p. Fouillard ma konkurenta, który pracuje jednak na innym polu: terenem poszukiwań swoich uczynił linie tramwajowe. Między godz. 1 w nocy a 5 rano obchodzi on tory tramwajowe i obszukuje starannie wszystkie szczeliny obok szyn, zwrotnic i krzyżownic. Pomysłowość jego udało mu się stwierdzić od razu, czy znalazł to, czego szukał. A znajduje różne rzeczy: monety, drobne klejnoty, spinki, szpileczki etc. etc. I żyje niegorzej od mr. Fouillarda, grzebiącego w plasku nadmorskim.

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

Modrzejowskie zakłady winne są swym robotnikom zgorą 600 tys. zł.

Marzec
7
Środa

Dziś: Tomasz i Feliksa
Jutro: Jana Bożego
Wschód słońca: 5.56
Zachód słońca: 17.15

RADJO

WARSZAWA.

Strajk w hucie „Katarzyna” trwa w dalszym ciągu — Strajk w hucie Milowice — Półtoragodziczny strajk w hucie „Staszic”

Sytuacja strajkowa w hucie „Katarzyna” nie uległa w dniu wczorajszym żadnej zmianie. Robotnicy w dalszym ciągu oświadczają, że nie przerwą strajku dopóki dyrekcja nie uwzględni ich żądań.

Onegdaj w godzinach popołudniowych przystąpili również do strajku robotnicy huty „Milowice”. Ogółem strajkuje zgorą 2.000 robotników. Dyrekcja Modrzejowskich zakładów kilkakrotnie wczoraj usiło wala skłonić robotników do przerwania strajku i powrotu do pracy. Wszystkie jednak próby w tym kierunku zawiodły.

Wczoraj w godzinach rannych wybuchł strajk w trzeciej hucie: „Staszic”. Zarządowi huty udało się jednak przekonać robotników, że strajk jest bezcelowy, dzięki czemu

NA MARGINESIE.

Rozkosze imiennowe

Nikt mi chyba nie zaprzeczy, że proszona kolacja imiennowa należy w tych ciężkich czasach do rzeczy miłych i pożądanych. Można tego dnia od rana pościć, a wychodząc z wizyty zabrać je szcze coś w „papierk” bo było takie smaczne i trzeba w domu pokazać.

Gospodynin dla reklamy, aczkolwiek smetna do dna duszu, kraje resztkę tortów czy innych „specjałów” i napelnia chciwe kieszenie.

Ale wróćmy do samych imiennin. Otóż po kolacji trzeba się „towarzystwo” zabawić. Jeżeli się powie odradzając głosem twarde jak skała: — Ja gram w bridza i przepraszam resztę towarzystwa — człowiek jest uratowany. W najgorszym razie można jeszcze kibikować. Ale nie daj Boże dać się wciągnąć do ogólnej zabawy, w której jest przewaga pań.

— Niesi pan da się ogolić — mruży czarne oczy śliczna pani Hońka.

— Dla pani wszystko, ale przed trzema godzinami golilem się — mówię ci cho i niepewnie.

— Przecież to jest taka zabawa — wyjaśnia mi jakaś zablakana ciocia. Po chwili wszyscy panowie opuszczają pokój. Ładnie się zaczyna — myślę. Siedam na krzesło, naokoło mnie dziesięć pań, zawiązują mi oczy chustką. Czekam pełen drżeń — jak mówi piosenka.

— Naraz czuje delikatne muśnięcie w policzek. Rozkosz! Zdejmują mi opaskę z oczu.

— Która z nas pana pocałowała?

— Nie nie czułem, proszę jeszcze raz tylko wolniej i mocniej.

Tym razem czyjeś usta wessały się w moje tak silnie, że straciłem oddech. Któraż to taka namiętna? Wskazują palcem na jedną z pań.

Ach, jak się te baby umieją złościwie śmiać. Cóż się okazało? Oto skryty za portjera bezwasy siostrzeniec pani domu obdarzał mnie pocałunkami. A ja warjał myślałem...

Oprócz tego można bawić się jeszcze w cenzurowanego, siać pietruszki, budować mosty, udawać listonosza, a wszystkim te swawolne igraszki maja za zadanie możliwie najbardziej człowieka ośmieszyć, czyli „zrobić z tata warjata”.

Jeśli na dobiłek każą ci jeszcze przy dźwiękach radja lub patefonu tańczyć w pokoju obliczonem na cztery pary, w którym porusza się dziesięć par (a jako dżentelman tańczysz z każdą panią pokolei), to po krótkim czasie prze klinasz minucie, w której się urodziłeś.

Alę przecież kolacje zjadłeś i huwiec mokry i slaniając się na namorek musi być.
gach przyczysz ostatkiem sił: — Tempo, tempo, proszę państwa! Kółeczko KAO.

po półtoragodzicznym strajku powrócili do pracy, tembardziej, że obiecano im wypłatę tygodniowego zarobku.

Wśród strajkujących robotników w hutach „Katarzyna” i „Milowice” panuje duże rozgoryczenie. Robotnicy i ich rodziny zdane są na łaskę właścicieli sklepików, w których za kupują produkty spożywcze. A przecież kredyt też ma swoje granice. Nie więc dziwnego, że właściciele sklepów odmawiają dalszego kredytu. Sytuacja więc jest rozpaczliwa. A trzeba przecieć i to wziąć pod uwagę, że niektóre rodziny robotnicze są bardzo liczne, niejednokrotnie składające się z 9, 10, a nawet więcej osób. W rodzinach tych panuje niedza.

W podobnej sytuacji znajdują się również rodziny robotników zatrudnionych w hucie i kopalni „Raków” pod Częstochową.

Zaległości robotnicze w całym koncernie Modrzejowskich zakładów wynoszą zgorą 600.000 zł. Jest to suma olbrzymia.

Zarząd koncernu nie troszczy się jednak o to, aby wypłacić robotni-

kom zaległe zarobki i zbywa ich byle czem, a tymczasem zaległości rosną i rosną.

Na onegdajszej konferencji w inspektoracie pracy przedstawiciele zarządu koncernu nie chcieli określić sumy, jaką będą spłacać robotnikom na poczet zaległych zarobków. O czym to może świadczyć? Panowie dyrektorzy zgorą wiedzą, że nie będą mogli skutecznie wypłaty zaległości i dlatego operują ogólnikami, do których nie można przywiązywać żadnej wagi.

Przyrzeczono robotnikom, że w marcu wypłaty tygodniowe odbywać się będą normalnie, a z dniem 1 kwietnia br., jednocześnie z normalnymi wypłatami za kwiecień, robotnicy mają otrzymywać częściowo zaległe zarobki. Ale w jakiej wysokości? Przez jaki okres czasu robotnicy swoje zaległe należności będą odbierać?

Czas byłby najwyższy, aby w gospodarkę Modrzejowskich zakładów wejrzały odpowiednie władze i raz położyły kres tym niezdrowym i w wybitny sposób demoralizującym stosunkom.

Konferencja w sprawie uregulowania warunków pracy i płac w przemyśle skórzanym

W inspektoracie pracy w Sosnowcu odbyła się wczoraj, pod przewodnictwem insp. Rychłowskiego, konferencja, w sprawie uregulowania warunków pracy i płac w przemyśle skórzanym Zagłębia Dąbrowskiego.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele pracowników w osobach przedstawicieli cechów, zarówno chrześcijańskich, jak i żydowskich i przedstawiciele pracowni-

ków przemysłu skózanego, cholewkarzy, kamaszników, szewców itp.

Długotrwałe, bo blisko 4-godzinne, pertraktacje nie doprowadziły do żądanych rezultatów. Pracodawcy żądali obniżki płac, dochodzącej w niektórych gałęziach do 35 proc.

Przedstawiciele pracowników żądanie to odrzucili, wobec czego konferencja zostaje przerwana i odłożona do piątku, dn. 9 bm.

Nieznany złoczyńca połamiał drzewka na szosie Będzin — Siewierz Wandal zniszczył 24 drzewka

Dopiero we wczorajszym numerze pisaliśmy o tem, że sprawa ochrony przyrody w Zagłębiu nie jest właściwie prowadzona i doceniana.

W Zagłębiu często bowiem zdarzają się wypadki, że jakiś niepoczytalny osobnik łamie drzewa lub niszczy kwiatniki.

Obecnie mamy do zanotowania wypadek, który winien być w razie wykrycia winowajcy surowo ukarany.

Kobieta z dzieckiem wpadła do białego szybu Na szczęście skończyło się tylko na lekkich obrażeniach

Biała - szyby z których bezrobotni wydobywają węgiel często są miejscami tragicznych wypadków. Ostatnio na terenach tych zdarzył się wypadek, który na szczęście nie zakończył się tragicznie.

Mianowicie Antonina Misztal, zamieszkała w Józefowie (ul. Główna 10), przechodząc z 4-letnim dzieckiem Anny Szymanek z Klimontowa przez teren, gdzie są białe - szybiki wpadła do jednego z nich wraz z dzieckiem.

Szybik ten nie był zbyt głęboki i tylko dzięki temu Misztal i dziecko odniosły lekkie obrażenia.

Walne zebranie Z.Z.Z. na Ksawerze

W gmachu szkolnym na Ksawerze odbyło się walne zebranie członków i sympatyków ZZZ, na którym przemawiał delegat i generalny sekretarz ZZZ w Katowicach poseł Kapuściński.

Specjalnie podkreślał referent szkodliwość uzależnienia postulatów ekonomicznych robotników od partii politycznych i podkreślał koniecz-

ność porozumienia wszystkich robotników polskich i połączenia się w związek bezpartyjny ZZZ. Następnie referent oświetlił należycie politykę kapitału zagranicznego w stosunku do państwa i sprawy robotniczej. Następnie poseł Kapuściński udzielał szczegółowych wyjaśnień w sprawie kas brackich i ustawy o czasie pracy.

Z Kielc

(k) Autobus wpadł do przydrożnego rowu. Na 6 km. za Buskiem w stronę Chmielnika, uległ wypadkowi samochód komunikacyjny, będący własnością Lejbusia Frydmana, a prowadzony przez szofera Kurka Wincentego. Wy-padek powyższy został spowodowany tem, że rozszły się stangi kierownicy, wskutek czego prawe przednie koło wpadło do rowu. W samochodzie tym jechało 8 osób, z których nikt szwanku nie poniósł, jak również nie uległ poważniejszym uszkodzeniom i samochód.

(k) Krwawy pościg za bandytami w pińczowskim. Onegdaj o godz. 8.30 rano w Rogowie, pow. pińczowskiego, 2 uzbrojonych w rewolwery bandytów dostało się na plebanję, gdzie po spłondrowaniu biurka zabrali 20 zł.

Bandytów spłoszył miejscowy proboszcz, który po odprawieniu mszy św. powracał z kościoła do domu. Scigani przez zaalarmowaną ludność bandyci gestem ostrzeliwali się z rewolwerów, przyczem jedna z kul zraniła ciężko Michała Zubalę z Wyszogrodu.

Zarządzony przez organa P. P. pościg doprowadził do ujęcia 5 bandytów, którymi okazali się Jan Planeta i Stanisław Fikas, obaj zamieszkali w pow. brzeskim.

Bandytów rozbrojono i osadzono w więzieniu.

(k) Napad bandytów. W nocy na 4 bm. w Niegowonicach, pow. pińczowskiego, 3 bandytów, zaopatrzonej w kije — po uprzednim wybiciu szyb w oknie — wtargnęło do mieszkania Firka Franciszka, gdzie po steryozowaniu domowników zrabowali 4 poduszki, 2 jaśki, kapę na łóżko, obrus, garnek ze śmietaną, pół bochenka chleba, pół kłgłoniny oraz potłuki lustro, wyrządzając szkodę na kwotę 155 zł.

(k) Tajemnicza śmierć. W lesie państwowym Kostomłoty, pow. kieleckiego. Skorubezyński Stanisław, lat 60, zam. w Kielcach przy ulicy Piortkowskiej, wszedł na sosnę celem łamania gałęzi, z której spadł z wysokości 8 mtr., przyczem doznał b. ciężkiego potłuczenia, a po przewiezieniu do szpitala w Kielcach dnia następnego zmarł.

(k) Zatarg z mężem przyczyną samobójstwa. Onegdaj o godz. 20.50 w mieszkaniu przy ul. Bodzentyńskiej nr. 30 w Kielcach usiłowała popełnić samobójstwo przez wypicie 50 gr. esencji octowej Dudek Kazimiera, lat 36, mężatka, która w stanie niebudzącym obaw o życie przewieziono do szpitala św. Aleksandra. Powód — zatargi z mężem.

**POLSKIE HALE TARGOWE
W SOSNOWCU.**

Dnia 5-go bm. zapieczętowały władze policyjne Hale Targowe t. zw. Sze-nowskie przy ul. 1-go Maja 23 w So-snowcu.

Mieszkańcy miasta nie jednak na tem nie ucierpieli, gdyż cały potężny ruch, panujący w tych halach, prze-niósł się do Polskich Hal Targowych przy ul. Targowej nr. 20, gdzie istnieją znacznie lepsze warunki handlowe i sa-nitarne.

SPORT

I WYCHOWANIE FIZYCZNE

WALASIEWICZOWNA USTANOWIŁA NOWY REKORD ŚWIATA W BIEGU NA 60-M

W Brooklyn odbyły się zawody lek-koatletyczne zorganizowane przez pol-ską organizację „Sokół”.

Na zawodach startowała Walasiewi-czówna która ustanowiła nowy rekord światowy na 60 m. w hall, uzyskując wspaniały czas 7,2 sek.

X Przed walnym zebraniem „Unji”. Unjacy przygotowują się do walnego zebrania towarzystwa. W dniu 8 bm. o godz. 6 wiecz. odbędzie się w lokalu wła-snym (Sosnowiec ul. Montwilla - Mirec kiego) zebranie członków sekcji łyżwiar-skiej i hokejowej.

Tegoż dnia o godz. 7, również w loka-lu własnym odbędzie się zebranie człon-ków sekcji motocyklowej.

Na zebraniu omawiane będą ważne sprawy w związku zbliżającym się wal-nym zebraniem TS. „Unja”.

X Z okręgowego związku motocyklo-wego. Na odbytych w dniu 5 bm. posie-dzeniu zarządu Śląsko - Dąbrowskiego związku motocyklowego w Katowicach załatwiono wiele pilnych i ważnych spraw, a między innymi przedmiotem obrad było ukonstituowanie się nowe-go zarządu, sprawa przejęcia toru zie-mnego motocyklowego w Mysłowicach przez związek oraz wysłanie sztafety motocyklowej w dniu imienia pana marszałka Piłsudskiego.

Zarząd ukonstytuował się następują-cy sposób: prezes major H. Kowalów-ka, wiceprezesi H. Levitoux i dr. Ma-lec, sekretarz Kołodziejczyk, skarbnik Cieszanowski, kapitan sportowy Ku-fieta, zastępca kapitana sportowego Kwaśny i kapitan turystyczny Klaus.

Przejęcie przez związek okręgowy toru w Mysłowicach przechodzi już w stadium ostateczności. Została wydelego-wana komisja w osobach pp.: Ciesza-nowskiego, Levitoux i dr. Malca celem ostatecznego omówienia warunków dzierżawy.

W dniu 18 bm. z Katowic ma wyru-szyć do Warszawy sztafeta z holdem dla marszałka Piłsudskiego, w skład której poszczególne kluby mają obowią-zek wydelegować najmniej po jednym delegacie.

X Z walnego zebrania TS. „Myszków” w Myszkowie. Odbyło się roczne walne zgromadzenie członków towarzy-stwa sportowego „Myszków” z udziałem 48 członków.

Po sprawozdaniach i udzieleniu ab-solutorium ustępującemu zarządowi przystąpiono do wyboru zarządu, w skład którego weszli pp.: inż. Karol Gu-sik, inż. Robert Kuczera, Piotr Mlynar-ski, Kos Piotr, Wanko Arnold, Henryk Gramze, Grygiel Józef, na zastępców członków zarządu pp.: Pelka Aleksan-der, Olesiński Kazimierz, Barcz Ed-ward, Chojecki Paweł, Niedzielski Fe-lik, Konieczniak Edward i Machura Franciszek. Do komisji rewizyjnej weszli pp. Kozłowski Czesław, Winiarski Ryszard i Zajdel Władysław. Kierowni-kiem sekcji piłki nożnej wybrano p. Ja-na Szwankę, zastępcą p. Wacława Do-bosza.

Odpowiedzi Redakcji

P. Franciszek Geborek w Kli-montowie — List należy skierować bezpośrednio do pana starosty.

P. Br. Zajdlie z Piasków — Sprawozdanie spóźnione. Na przy-szość prosimy o szybsze nadsyła-nie. Nie zamieścimy.

TYGODNIOWY

DODATEK

DLA

DZIECI

Pozwólmcy mówić cyfrom.

Przeważnie nie lubimy cyfr. Wydają nam się zimne, bezdusz-ne i, przynajmniej się! — nazbyt przypominają suchą arytmetykę, zawiłą matematykę, czy tylko na-wet obowiązek prowadzenia i spraw-dzania rachunków, żebyśmy do nich mogli mieć sympatję.

A przecież właśnie te suche, zim-ne cyfry potrafią w cudownym skrócie ukazać naszej wyobraźni ca-ły ogrom zdarzeń, których widow-nią staje się w ciągu 60 minut na-sza stara, przeszło dwa miljardy lat licząca ziemia.

Pomyślcie tylko: w takiej krót-kiej, 60-minutowej „chwili” (wobec dwu miliardów lat godzina wydaje się naprawdę chwilą), rodzi się 3.440, a umiera 4.630 ludzi, 1.200 par wstępuje w związki małżeńskie, 85 par się rozwodzi, 15 osób ginie od noża lub kuli i to tylko w tak zwanych „państwach cywilizowa-nych”, gdyż o przestępstwach w „krajach dzikich” nie mamy żad-nych danych.

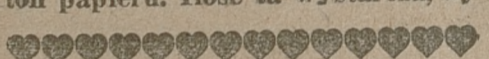
Dalej: w ciągu 60 minut z wne-trza ziemi wydobywa się 122.000 ton węgla, 156.420 beczek ropy na-fkowej, z czego 52.140 beczek zostaje przerobionych na benzynę do samo-ehodów. W ciągu tych samych 60 minut fabryki wypuszczają 700 ma-szyn, a 10.000 centnarów bawełny i 3.000 centnarów wełny zostaje prze-tworzonych na tkaniny.

W tym samym czasie cukrownie produkują 99.600 ton cukru, a 35.000 zwierząt pada pod nożem rzeźnika.

To nie jest wiele. Ludzkość bo-wiem zjada w ciągu 60 minut 98.000 ton cukru i 3,6 milj. ton mięsa, 30 milj. buchenków chleba, 25 milj. g.kartofli, 2,4 milj. sztuk jaj.

Wypiją przytym 1,5 milj. litrów wina, około półtora miliona litrów piwa, a co najmniej 50 milj. filiżan-ek kawy.

Urzędy pocztowe w ciągu takiej jednej godziny wysłają 114.000 depesz i 141.600 milj. listów i kart, któ-rych portó wynosi 25 milj. dol. Fabryki papieru wyrabiają 1.900 ton papieru. Hość ta wystarcza, by

Czarodziejski kwadrat.

**ULOŻYŁA TOLA BOGUSŁAW-
SKA Z MIŁOWIC.**

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49

W kwadrat o 49 polach, wpisać liczby poczynając od 1 aż do 49 w ten sposób, aby po dodaniu wzdłuż i wpoprzek kwadratu, czyniły ogólną sumę 175.

Wszystkie cyfry mamy takie:

co godzinę drukować 1,6 milj. gazet i pism, oraz kilkanaście tysięcy ksią-żek.

Sejsmografy wreszcie notują niemniej, niż dwa trzęsienia ziemi. W ciągu jednej godziny.

Tego ogromu wydarzeń i doko-nanych na świecie prac niepodobna ogarnąć myślą, nie mając za prze-wodnika suchej, dokładnej i jakże wymownej w swej milczącej infor-macji — cyfry!

Moja najzabawniejsza przygoda

W dalszym ciągu zbliżającego się już do końca konkursu, p. n. „Mo-ja najzabawniejsza przygoda” drukujemy dziś poniższą przygodę.

ZMIJA W LESIE.

Mając lat dziewięć, pojechałem pierwszy raz z rodzicami na wieś. Wieś ta nazywa się Zeniszów.

Na wsi życie płynęło mi wesoło i miło. Co dnia chodziłem z kolega-mi do lasu na grzyby i maliny.

Z miejscowemi dziećmi bawiłem się w sadzie, a w niedzielę jeździłem z końmi do pobliskiej rzeczki.

Razu pewnego udałem się z ko-legami na grzyby. Z domu wyszliś-my około godziny szóstej. Nazbie-rałem pełną czapkę i zmrok się zbli-żał. Rozejrzałem się i spostrzegłem,

że chłopcy odeszli odemnie o jakieś sto metrów.

Nie namysławiając się wiele, dalej-że w pogoń za nimi. Wtem, za krzą-kami ujrzałem zmiję. Narobiłem krzyku jakby mnie ktoś obdzierał ze skóry. Koledzy zwabieni krzy-kiem zbiegli się koło mnie. Zapy-tano o przyczynę krzyku, pokaza-łem im zmiję. Chłopcy w śmiech. Nie była to prawdziwa zmija, lecz tylko zwykły powróż.

Józef Kazimierski
ucz. kl. VII szkoły pow. nr. 10
im. P. Skargi w Sosnowcu.

To i owo

Król - żołnierz

S. p. Albert I, król Belgów, należał do tych wyjątkowych osobistości, które przerastają swoje otoczenie, nie tytułami i koroną, lecz wielkością duszy i sercem! To też zgon jego pokrył nieklamną żalobą nie tylko Belgję, lecz świat cały.

W Polsce, w której bohaterstwo, prawość i szlachetność cenione są ponad wszystko, s. p. król Albert cie-szył się wyjątkowym szacunkiem i sympatją.

Wy, dzieci, które z opowiadań znacie dzieje wielkiej wojny, wiecie zapewne, jak to bohaterski król Bel-gów nie zawahał się ani na chwilę, gdy miał do wyboru — sprawiedli-wość, okupioną ciężkimi walkami i ruiną kraju — lub spokój za cenę małodusznej ustępliwości wobec za-dania Niemców przepuszczenia ich wojsk przez terytorjum belgijskie.

S. p. król Albert wybrał pierwsze, i stanawszy osobiście na czele wojsk walczył w niezwykle ciężkich wa-runkach przez cały czas trwania wielkiej wojny!

Prawdziwy Król - Żołnierz! Tak mógł postąpić tylko czło-wiek o wielkiej duszy, prawem, szlachetnym sercu. Tak mógł postać — Wielki człowiek, Wielki Król!

Zapamiętajcie to sobie, dzieci, i niechaj w powszechnym żalu po śmierci Króla - Żołnierza nie braku-nie waszych współczujących serc.

**12-letnia dziewczyna
samodzielną pilotką.**

Najmłodszą lotniczką na świecie jest niewątpliwie córka angielskie-go ministra lotnictwa, lorda Lon-donderry, 12-letnia lady Marja Stuart. Dziewczynka pilotowała już nieraz samolot swego ojca, który

dopiero niedawno zdobył dyplom pilota. Być może jednak, że trzeba być córką ministra, aby uzyskać świadectwo lotnicze w tak młodym wieku.

Natomiast inna młoda angielska, która wciąż jeszcze wyciera szkolną ławę, nauczyła się latać bez żadnej protekcji. 15-letnia Joan Hughes startowała już kilkanaście razy zu-pełnie sama, ma za sobą 50 godzin lotów i czeka tylko na chwilę ukoń-czenia 16 lat, kiedy otrzyma dy-plom pilota i będzie miała prawo latać sama, ile tylko zapagnie.

W dniu swoich 17 urodzin ma zamiar zdać egzamin na pilotkę uprawnioną do prowadzenia samo-lotów komunikacyjnych.

Angielskie sfery lotnicze spo-dziewają się, że ta nieustraszona dziewczyna stanie się wkrótce sła-wą angielskiego lotnictwa.

„UŚMIECHNIĘTE SERDUSZKO”

Szaradę z poprzedniego dodatku — rozwiązało dobrze 116 Czytelni-ków. Wszystkie nadesłane rozwią-zania (116) były dobre.

Dla odmiany dajemy dziś szara-dę cyfrową. Zajmie ona nieco czasu Czytelnikom, ale przy odrobinie dobrej woli i pracy — można ją łatwo rozwiązać.

Nagrody za rozwiązanie szara-dy „Uśmiechnięte serduszko” — otrzymali: Wanda Dudzikówna, ucz. VI-a klasy szkoły im. Prausa w Sosnowcu; Kazik Pieniążek, Sosnowiec, Dańdowska 1 m. 1 „Ex-pres Zagłębia” w ciągu miesiąca dostarczany im będzie bezpłatnie.

ODPOWIEDZI REDAKTORA.

Krystyna Gajkówna w Zagórz-u. Łamigłówka dobrze rozwiązana. Proszę o przysłanie szarad własne-go układu, które, jeśli będą dobre, chętnie zamieszczę. Klaniaj się, Krysiu Tatusiowi.

Tola Bogusławska — Miłowice. Szarada została dziś umieszczona. Proszę o pamięć na przyszłość.

WIELKIE FABRYKI KRUPPA

Ofiary

PP. K. Kazoń i A. Dobrowolski wpłacają w administracji „E. Z.” na L. O. P. P. zł. 25 i na dożywianie biednych dzieci Starostwa Będzińskiego zł. 25.— i na czerwony krzyż zł. 25.—.

Zarząd Okręgu uprzejmie komunikuje, że na dzień 11-go marca 1934 roku zwołuje w Kielcach Doroczne Walne Zgromadzenie Okręgu z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie.
- 2) Wybór Prezydium Walnego Zgromadzenia.
- 3) Odczytanie protokołu z ostatniego Dorocznego Walnego Zgromadzenia.
- 4) Wybór 1/3 członków Komitetu, po wylosowaniu, oraz zastępców członków Komitetu.
- 5) Sprawozdanie: a) Zarządu Okręgu b) Komisji Rewizyjnej.
- 6) Przyjęcie programu prac i budżetu Zarządu Okręgu.
- 7) Wolne wnioski (zgłoszone pisemnie na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem (§ 30 p. e. Statutu), na które najusilniej prosi P.P. Prezesów Zarządów Oddziałów P. C. K. oraz upoważnionych Delegatów.

Obrady rozpoczną się o godz. 15.30, w sali Klubu Urzędników Państwowych (Gmach Województwa).

Stosownie do pisma okólnego Zarządu Głównego P. C. K. Nr. 1437 z dnia 12. 12. 1931 r., Zarząd Okręgu uprzejmie przypomina, iż Komitet Główny P.C.K. ustalił ostateczne zasady, w-g. których należy wyznaczyć liczbę Delegatów przez poszczególne Oddziały P.C.K. w sposób następujący:

Oddział, który posiada od 50—200 członków rzeczywistych i dożywnotnich, wybiera jednego Delegata. Oddział, który posiada powyżej 90 członków, wybiera dodatkowo — przy liczbie od 200 — 1000 członków jeszcze jednego Delegata, a na każdy następny 1000, lub część tej liczby — jeszcze po jednym Delegacie.

Tęgoż dnia o godz. 12-tej odbędzie się posiedzenie Komitetu Okręgowego, P.C.K. Za Zarząd: Prezes (B. SOSNOWSKI).

w Essen, które, jak wiadomo produkowały broń dla Niemiec, są dziś częściowo nieczynne.

NA KRUPNIK — LEPsze, ZDROwsze i WYDAJNIjsze NIŻ PERŁOWKI SA
PLATKI JECZMIENNE „ZDROWIE”
 FABRYKI „OWSIANKA” w SOSNOWCU-TEL. 77A
 ŻAĐAĆ WE WSZYSTKICH SKLEPACH SPOŻYWCZYCH

DROBNE OGŁOSZENIA
 w „Expresie Zagłębia”
 mają zawsze niezawodny skutek.

POTRZEBNY chłopiec do malarzy, który zna robotę. Wiadomość „Expres”.

POTRZEBNA dziewczyna lub młoda kobieta do obsługi całodziennej — Grabowa 8. piętro.

ONDULATORKA poszukuje posady od zaraz, miejscowość obojętna. Zgłoszenia: „Expres” Dąbrowa pod „E. S.”

LOKALE

POKÓJ pojedynczy do wynajęcia, ulica Rudna 56 II piętro 10.

KUPNO i SPRZEDAŻ

OBUWIE
 dziecięce własnego wyrobu gwarantowane i niegwarantowane. Ceny zniżone o 50 proc. z powodu kryzysu. Sosnowiec, Krzywa koło urzędu skarbowego. Kowalski.

KUPNO i sprzedaż nieruchomości, go spodarstw rolnych, oraz lokali handlowych itp. Sosnowiec, Piłsudskiego 8. telefon 5 — 26 (przy Stow.). Właściciele Nieruchomości.

Miód
 prawdziwy leczniczy
GRZYBY
 prawie (zółciaki) po 8 zł. kg. Koziołków Jedryczek. Sosnowiec 3-go Maja 21.
 MEBLE otomany, materace, kozytki, tapczany własnego wyrobu na dogodnych warunkach polecają Bracia Antczak. Sosnowiec, Nowopogońska 17.

WAPNO
 budowlane grube I-go gatunku wysokopropentowe polecają: Wapienniki „BRYNICA” Sosnowiec 3-go Maja 5, telefon 1.59.

Okazja FORTEPIAN
 krótki światowej marki prawie nowy bardzo tanio sprzedam. Wspólna 16 pierwsze piętro lewo.

ZGUBIONE DOKUMENTY

POLEWCZAK PIOTR zgubił książeczkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

CHRZESCIJANSKI Zakład zegarmistrzowski precyzyjno mechaniczny Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich Sosnowiec, ul. Czysta 7. Wykonujemy wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonkowych. Chronometrów. Repetierów sztoperów antyków, zegarków kontrolnych, tachometrów. Numeratorów różnego rodzaju dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów. Wykonanie solidne Gwarancja trzechletnia.

Dziś premjera
Orły na uwiezi „MAŁYGIN”
 Największe sowieckie arcydzieło filmowe ostatnich czasów — przedstawiające w sposób wysoce realistyczny i emocjonujący fragmenty trzech wielkich, głośnych na cały świat wypraw polarnych i straszne, pełne bohaterstwa i poświęcenia przeżycia ich uczestników, według naukowego opracowania profesora W. Wiesie.
 Nadprogram: SKARB NA PUSTYNI Z TOM TOLEREM.

Dziś bomba sezonu!
 Największy sukces komedji Polskiej!
EUGENJUSZ BODO
 w filmie
„Pieśniarz Warszawy”
 w rolach pozost.
 M. Górczyńska, W. Walter, Biegański, Znicz.

DZIS PREMJERA.
 Genjalna para kochanków w przedudnej balladzie filmowej o miłości. John Barrymore i Diana Wynyard — dwie sławy w filmie p. t.
Rendez-Vous w Wiedniu
 Jedna noc szaleństw, upojeni i miłości nad modrym Dunajem.
 Nadprogram: Aktualny tygodnik Foxa.
 Początek seansów o godz. 4 pp. w niedzielę o 2 pp.

Do akt. Km. 3053/33.

OBWIESZCZENIE
 Komornik Sądu Grodzkiego w Dąbrowie Górniczej II rewiru, mający swą kancelarię przy ul. Sienkiewicza Nr. 11 w Dąbrowie Górniczej na zasadzie art. 602 — 604 k. p. e. niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 14 marca 1934 roku od godziny 12-ej w Sosnowcu (nie później jednak, niż w dwie godziny) w II gim terminie w lokalu kina „Sesam” przy ul. Kościuszki Nr. 18 w Dąbrowie Górniczej odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego urządzenia kinowego składającego się z I-go aparatu kinowego projekcyjnego i aparatury dźwiękowej oraz 2-ech motorów do aparatów — oszacowanego na łączną sumę zł. 2.200 (dwa tysiące dwieście złotych) na zaspokojenie wierzytelności Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich w Dąbrowie Górniczej.
 Powyższe przedmioty można oglądać pod wskazanym adresem w dniu licytacji.
 Komornik: (JAN DUDA).

Nr. Km. 2584/33, 2190/33 i 75/34.

OBWIESZCZENIE
 Komornik Sądu Grodzkiego I-go rew., Stefan Morgiewicz, zamieszkały w Sosnowcu przy ulicy Dąbrowskiej nr. 7, na mocy art. 602, 603, 604 K. P. C. ogłasza, że:
 I. W dniu 9 marca 1934 r. o godzinie 11.20 (nie później jednak niż w dwie godziny) w Sosnowcu, przy ul. Kollataja Nr. 11, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego w I-szym terminie nieruchomości składających się z mebli domowych oszacowanych na łączną sumę zł. 1.400.—.
 II. W dniu 9 marca 1934 r. o godzinie 12. (nie później jednak niż w dwie godziny) w Sosnowcu, przy ulicy Dekiorta nr. 13 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego w I-szym terminie nieruchomości składających się z kasy ogniowatej, oszacowanej na sumę 800 złotych.
 III. W dniu 9-go marca 1934 roku o godzinie 12.30 (nie później jednak niż w dwie godziny) w Sosnowcu przy ul. 3-go Maja nr. 5 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego w I-szym terminie nieruchomości, składających się z maszyny do krajania papieru firmy „Krauze” oszacowanej na sumę 1.000 złotych.
 Powyższe nieruchomości oglądać można pod wskazanym adresem w dniu licytacji.
 Sosnowiec, dnia 6-go III. 34 r.
 Komornik Sądu Grodzkiego Rew. I-go STEFAN MORGIEWICZ.

RASZEL CHRYPKA DUSZNOŚĆ BÓLE GARDŁA
 USUWAJA PASTYLKI BELGIJSKIE
 APTEKA MRA GASECKIEGO
 W WARSZAWIE UL. FRYTA 10.
 Sprzedają apteki i składy apteczne.

Nr. Km. 107/34 r.
OBWIESZCZENIE
 Komornik Sądu Grodzkiego w Olkuszu na mocy art. 604 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 13 marca 1934 od godziny 10 rano w Olkuszu u Juliana Kleczko odbędzie się sprzedaż publiczna licytacją nieruchomości, a mianowicie: 1) garnitur mebli, składający się z kanapki, czterech foteli i stołka, 2) kredensu, 3) otomany i 4) umywalki, oszacowanych na łączną sumę 550 zł., która rozpocznie się od połowy ceny oszacowania.
 Ruchomości można przeglądać w dniu i miejscu sprzedaży w czasie wyżej podanym.
 Olkusz, dn. 1 marca 1934 r.
 Komornik: (podpis nieczytelny).

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE

 „Szwajcarskie Gorzkie Ziola” (z marka Koziół) są stosowane przy chorobach żołądka, kiłkach, obstrukcji i kamieni żółciowych.
 „Szwajcarskie Gorzkie Ziola” są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, nłatwiałym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.